

Fremsat den 15. november 2023 af Lotte Rod (RV) og Martin Lidegaard (RV)

Forslag til folketingsbeslutning

om frisættelse af kommunerne til den grønne omstilling

Folketinget opfordrer regeringen til at indkalde Folketingets partier til forhandlinger inden udgangen af 2024 med henblik på at sætte kommunerne fri til at gå foran i kampen for at sikre rent drikkevand, styrke biodiversitet, reducere klimabelastningen og sikre kommunens borgere mod klimaforandringer.

Bemærkninger til forslaget

Med frisættelse skal kommunerne bidrage endnu mere til den grønne omstilling

Kommunerne i Danmark kunne bidrage i langt højere grad til den grønne omstilling, men de begrænses af krav og regler, som begrænser deres muligheder for at arbejde målrettet med at sikre rent drikkevand til de næste generationer, styrke biodiversiteten inden for kommunegrænsen, reducere klimabelastningen fra borgerne i kommunen og ikke mindst sikre mod de klimaforandringer, som bl.a. hærger de danske kyster.

Mange kommuner oplever i dag, at man støder panden mod en mur af regler og bureaukrati, når man vil sætte en grøn retning for kommunen og kommunens borgere. Uanset om det gælder muligheden for at sætte solceller på de kommunale tage, introducere bilfrie søndage eller inddrage de kommunale forsyningsselskaber i arbejdet med klimatilpasning, står love og regler i vejen.

Med inspiration fra den aktuelle frisættelsesdagsorden opfordres regeringen til at indkalde Folketingets partier til forhandlinger om frisættelse af kommunerne til at handle på den grønne omstilling.

Eksempler på frisættelse fra regler og bureaukrati

Bl.a. på transportområdet vil en kommune kunne reducere klimaaftrykket markant og samtidigt sikre renere luft, mindre støj og mindre trængsel, hvis man måtte etablere nulemissionszoner, bl.a. omkring kommunens bymidte. Men

i dag er det ikke – trods den politiske aftale fra september 2021 om nulemissionszoner («Aftale om miljøinitiativer i grønne byer og en hovedstad i udvikling», Miljøministeriet, 2021) – muligt at lave reelle nulemissionszoner uden undtagelser for f.eks. lastbiler m.v. Jf. vejloven er det heller ikke muligt for en kommune at vedtage en generel nedsættelse af parkeringstakster til elbiler, som ikke er knyttet til en konkret placering, f.eks. ved en ladestander. Det er ligeledes, jf. færdselsloven, ikke muligt for en kommune selv at nedsætte hastighed eller indføre faste bilfrie søndage eller tilsvarende, som kunne give mindre trængsel, mindre luftforurening og mere plads til byens borgere i gadebilledet.

Udarbejdelse af lokalplaner er et stærkt kommunalt værktøj, når der f.eks. skal opsættes ny vedvarende energi i kommunerne og udvikles nye områder m.v. Men også her bremses den grønne omstilling af bl.a. planloven. For kommuner begrænses af, at der i planloven ikke er hjemmel til at stille yderligere bæredygtighedskrav til byggeriet, når man udvikler nye boligområder (Udvalget for Landdistrikter og Øer, L 36 – bilag 4, folketingsåret 2022-23, 2. samling). Ligeledes er der ikke hjemmel til generelle forbud mod brug af sprøjtegift for bl.a. at fremme biodiversiteten i kommunen.

Derudover er vandselskaber gennem deres indtægtsramme, jf. vandsektorloven, begrænset i deres mulighed for at langtidssikre det danske drikkevand («Vandselskab: Lovgivningen sætter en prop i den langsigtede sikring af Danmarks drikkevand», Altinget, den 4. september 2023).

Skriftlig fremsættelse

Lotte Rod (RV):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om frisættelse af kommunerne til den grønne omstilling.

(Beslutningsforslag nr. B 58)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.